

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL

NÚMERO 37 / SEGONA ÈPOCA / JUNY DE 1996

**Consell Insular
de Mallorca**

alimara

Núm 37

Segona Època, juny de 1996

Edita: Consell Insular de Mallorca
Redacció: Servei d'Acció Social i Sanitat
General Riera, 67
07010 Palma
Tel.: (971) 76 07 62
Fax: (971) 76 19 52

Portada: Col·lecció Sediments
Pere Reus

Maquetació
i impressió: Gràfiques Son Espanyolet

Dipòsit Legal: PM - 128 - 1987

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

EXPERIÈNCIA PILOT: TALLER D'HABILITATS SOCIALS PER A LA INSERCIÓ LABORAL⁽¹⁾

Jaume Payeras Vives,
Assistent Social.
Cap de Sector del CMSS de Llevant Nord
i responsable d'Iniciatives Formatives i Ocupacionals
de l'Ajuntament de Palma

Correspondència:

Jaume Payeras Vives
Sant Vicenç Ferrer, 28 baixos 07008 PALMA. Tel. 42 06 97

RESUM

El Taller d'Habilitats Socials per a la Inserció Laboral neix com experiència pilot, amb l'afany de donar resposta a aquells usuaris dels Centres Municipals de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma que precisen d'un reforçament personal per al seu creixement, orientat a generar actituds positives per a la inserció en el món laboral.

La problemàtica específica d'aquest col·lectiu de persones (problemàtica psicosocial i baix nivell de formació) el situa en una clara posició de desavantatge en no poder accedir als recursos i serveis d'inserció laboral normalitzats.

En aquest article presentam de forma breu el projecte que es va elaborar a l'hora d'iniciar l'experiència. A un proper número de la revista presentarem la valoració i les incidències que se n'han derivat.

ANTECEDENTS

L'any 1992 l'Ajuntament de Palma, des de l'Àrea d'Acció Social, inicià diverses actuacions encaminades a donar resposta a les diferents problemàtiques laborals, al mateix temps que es volien resoldre les demandes econòmiques més prioritàries dels usuaris.

Donades aquestes circumstàncies, es va decidir unificar els criteris i posar en comú les experiències que s'estaven duent a terme als diferents CMSS (Centres Municipals de Serveis Socials).

A partir d'aquí es va plantejar la creació d'un nou recurs que donés resposta a les necessitats d'un col·lectiu de difícil accés als serveis normalitzats d'orientació laboral.

La finalitat d'aquest recurs és proporcionar eines de reforç personal que facilitin l'accés al món laboral. Com incentiu es proposa l'oferta de beques

---

per tal d'assegurar una continuïtat en l'assistència al curs, ja que es tracta d'una població desafavorida, amb una situació econòmica precària i no acostumada a realitzar processos d'aprenentatge sistemàtic.

Tenint en compte aquestes variables es proposa la creació d'un taller becat en el que es donin eines per adquirir l'habilitat social i laboral necessària.

Des d'aquesta perspectiva podem entendre que aquest projecte fou un dels antecedents del que posteriorment serà recollit com a metodologia de treball per al Suport Transitori Comunitari/Salari Social: contraprestació econòmica, contracte de prestació, possibilitar una sèrie d'habilitats socials que permetin fer un pas cap a la reinserció sociolaboral.

FILOSOFIA I ESTRUCTURA DEL PROJECTE

És pretén generar i mantenir processos de millora personal i desenvolupar la integració i socialització dels participants mitjançant el treball en grups.

El projecte s'estructura en diversos blocs temàtics en forma de mòduls, que més endavant presentam, des d'on és treballen de forma grupal aspectes socials, culturals i laborals.

Es garanteix també l'atenció individualitzada mitjançant la tutoria, espai que permet donar l'orientació i el suport necessaris per a una evolució positiva i continuada.

Des del mòdul de reforçament personal es definiran les directius que marcaran tot el procés per a la consecució de l'objectiu.

Atesa l'heterogeneïtat del col·lectiu que participa en el projecte, s'adeqüen els continguts al nivell formatiu i a la fase en què es troba la persona.

Població objecte

Adults amb càrregues familiars i problemàtica psicosocial, en situació d'atur més o menys cronificat i amb un nivell de formació de neo-lectors a graduat escolar.

Perfil idoni

- A. Adults entre 25 i 45 anys.
- B. Amb fills al seu càrrec. Les famílies monoparentals i nombroses tenen prioritat.
- C. Nivell de formació fins a graduat escolar. Cal que dominin la lecto-escriptura.
- D. Absència de problemes de salut mental, no tenir malalties mentals diagnosticades ni estar en tractament psiquiàtric.
- E. Sense qualificació professional.
- F. Amb situació d'atur de llarga durada, o persones que no han fet feina mai.
- G. Persones amb una mínima capacitació personal per a la comprensió de conceptes i per poder assimilar-los.
- H. Que pugin arribar a comprendre i realitzar una feina senzilla.
- I. No haver fet cursos similars.
- J. Que no superin el barem d'economia de subsistència establert per l'Àrea d'Acció Social per a la concessió d'ajudes de guarderies i menjador.

Des d'aquest barem s'ha considerat la precarietat econòmica quan la renda familiar total dividida pel nombre de membres de la unitat de convivència no ha estat superior a trenta-dues mil sis-cents trenta-cinc (32.635) pessetes, que era la quantia determinada per a les Pensions No Contributives per membre/mes de l'any 1994.

Les característiques que aquí s'assenyalen no són sumatòries, és a dir, no és necessari que una persona reunesqui totes les condicions, ja que segons els criteris de cada professional s'estudiarà la viabilitat.

OBJECTIUS DEL PROJECTE

La finalitat d'aquest projecte és transformar actituds passives i de dependència, producte d'un entorn pobre i desfavorit, per altres més dinàmiques i autònomes que facilitin la incorporació en el món laboral i social.

Objectius específics

1. Desenvolupar mecanismes de comunicació verbal i no verbal, i domini del llenguatge per utilitzar-los posteriorment en un procés d'aprenentatge tècnic i professional.
2. Millorar el coneixement dels recursos laborals i socio-culturals.
3. Dissenyar un itinerari personalitzat vers els propòsits socials, formatius i laborals.
4. Fomentar un procés de formació i de reciclatge professional bàsics.
5. Disminuir la dependència dels sistemes prestacionals.

ELS MÒDULS DEL PROJECTE

A. Mòdul de reforçament personal

Podem classificar el mòdul de reforçament personal com el nexa aglutinador del projecte, nodrint d'informació a la resta de mòduls i resituant els possibles desviaments i aspectes que s'han de treballar o reforçar.

El seu objectiu fonamental gira entorn a generar actituds de canvi i superació, adquirint capacitats per planificar el seu propi futur.

Entre d'altres, s'empren tècniques de relaxació que permetin enfrontar-se a una situació ansiògena.

B. Mòdul ocupacional

La finalitat d'aquest mòdul consisteix a aportar eines de formació per a l'ocupació. S'estableix la realització d'una autoanàlisi individual que permeti a cada un/a dels/de les participants conèixer quina és la seva situació de partida per a la recerca de treball.

C. Mòdul de cuina

A través del centre d'interès de cuina, es planteja fomentar hàbits d'organització i higiene en el treball, al mateix temps que es dona a conèixer l'ofici de cuiner en la categoria d'aprenent.

D. Mòdul centres d'interès

L'objectiu d'aquest mòdul és que es pugui realitzar una bona utilització dels recursos de Ciutat, al mateix temps que es potencien actituds d'autonomia personal i de participació.

ATENCIÓ COMPLEMENTÀRIA: TUTORIES

Amb les tutories es pretén donar una resposta individualitzada on es pugui donar el suport i orientació necessaris per a l'evolució positiva continuada.

Aquí es valoren els canvis produïts i el grau d'assumpció dels objectius.
A partir d'aquí, s'estableix el nexa d'unió entre el taller i els professionals de referència amb el conseqüent traspass d'informació.

PROCEDIMENT

Les sessions inclouen diverses tècniques grupals com jocs, debats i classes formals més directives. Es fomentarà un clima de cordialitat i divertiment.

Es manté una dinàmica poc directiva quant a l'anàlisi i la reflexió de temes i es treballa amb fitxes i tècniques específiques en tot allò que fa referència als continguts del programa d'habilitats socials, tallers i formació en general.

Tots els mòduls s'aniran desenvolupant a partir d'un esquema de treball obert a les necessitats reals dels participants. Es pretén aprofitar els coneixements i les experiències de les persones del grup per anar introduint gradualment la informació necessària.

Alguns temes aniran acompanyats de sortides complementàries.

Condicions d'accés

- A. El cas ha d'estar obert al CMSS
- B. S'ha de treballar durant tot el temps que duri el taller; no es pot tractar d'un cas que estigui en manteniment.
- C. S'establirà un canal de comunicació entre l'assistent social del projecte i el professional que dirigeix el cas.

Etape inicial

Atenció individualitzada a cada persona abans de la inclusió al grup.

Anàlisi de la motivació, expectatives, visió del què farà i per a què li servirà.

Iniciació de la fitxa personalitzada.

Espais de regulació

- Coordinació interna:

Anàlisi i seguiment de la programació.

- . Generalitzar i reforçar els temes tractats en el reforçament personal.
- . Adequació dels continguts dels mòduls a les característiques del grup.
- . Anàlisi de l'evolució de cada participant.
- . Regulació de les problemàtiques individuals i/o col·lectives que es presentin.
- . Recull d'informació sobre incidències i faltes d'assistència.
- . Anàlisi i valoració permanent del grup, redacció d'informes i traspass d'informació.
- . Control de la línia base i altres instruments d'avaluació.

- Coordinació general

Implementació del projecte per l'equip que ha participat en l'elaboració.

- . Informació a l'equip extern del procés general del projecte.
- . L'equip extern oferirà suggeriments de reajust per dur a terme el projecte.

FASE DE SEGUIMENT

Donades les característiques del projecte, és aconsellable que una vegada hagi finalitzat el Taller es faci durant un període de sis mesos un seguiment mensual de cada un dels participants.

L'objectiu es poder veure quin ha estat el procés i en què ha pogut repercutir l'assistència al taller. S'hauria de tenir en compte si han trobat feina, si han seguit algun altre tipus de curs i especialment ens interessa saber si encara continuen depenent dels recursos institucionals o si han aconseguit un cert grau d'autonomia.

El projecte contempla que es farà un retorn al CMSS derivant, però per això és necessari que es faci un seguiment individual per part de l'assistent social del centre.

PROFESSIONALS I FUNCIONS

La redacció, execució i implementació del projecte va ser possible gràcies a la il·lusió, esforç i professionalitat d'un grup de treballadors de l'Ajuntament de Palma.

Equip directiu

- Coordinador del projecte: Jaume Payeras i Vives. Responsable d'Iniciatives Formatives i Ocupacionals d'Acció Social.
- Coordinadora dels diferents mòduls del projecte centralitzat: Vicenta Cardona, psicòloga d'Acció Social; responsable del mòdul de Reforç Personal; responsable de l'anàlisi permanent del grup; corresponsable de l'itinerari personal.
- Coordinadora entre la població objecte del projecte centralitzat i els professionals derivants dels CMSS: Mercedes Pérez, assistent social d'Acció Social; responsable de les Tutories; corresponsable de l'itinerari personal.

Equip d'implementació

Col·laboradors en la redacció i confecció dels criteris per a la llista d'espera. Col·laboracions puntuals i directes. Responsables de la implementació del Projecte:

Miquel Espinar, assistent social d'Acció Social;
Teresa Moll, assistent social d'Acció Social;
Magdalena Uguet, psicòloga d'Acció Social;
Dolors Cabello, psicòloga d'Acció Social;
Josep J. Quetglas, pedagog de l'Àrea d'Educació

Equip de monitors

Responsables dels següents mòduls de formació:

- Alfabetització: Aina Mª Zamora i Mª Quetglas, mestres.
Centres d'Interès: Selu Canyelles, assistent social.
- Formació Laboral: Antònia Miralles, psicòloga.
- Qualitat de Vida: Susana Amorós, mestra.
- Taller de Cuina: Juana Garau, cuinera

Practicants

Col·laboradora del mòdul de Reforç Personal: Magdalena Frontera Negre, estudiant de Psicologia.

NOTES

- (1) L'experiència pilot que presentem en aquest article es va dur a terme a l'Ajuntament de Palma durant el curs 94/95, en el període comprès entre gener i juny de 1995.